

Chaim Ciraole

KATYILKA

No 170

ГА РФ

ФОНД

Р-8114

ОПИСЬ

1

ДЕЛО

475

КОЛ-ВО

КАДРОВ

A. Page
B memu ymuy
M. Kanan

19/11/11

א. באנטאר

אינ שטעט פון די סעקער

אינ שטעט פון די סעקער איז אזט קאלט,
דער צייט אינ פריילינג-גלייכ א שני העלט פאלט.
אונ, הי א יאט, עס רויסט דער גרויסער האלד,
אונ ס'ציעט זיכ די צהייגט או די שטראלנ.

אויב פיז די אקטל גרייכט גראזט גרינע,
איז העלט - העלט איז טייב שינע אוקראינע.

פונד גרויסט טטעפ מע זעט ניט אב קייב ברעג,
א פויגל סידט זיכ אינ פונד ראנד גיז ראנד צו פליען.
פונד שערקייט בייב זאנבעט עס די קעט,
אונ פאר דער צייט זי עס הייבט עס צו פליען.

עס דארט, הו זאנבעט, הי א יאט, עס פליסט,
עס דאט איז אוקראינע, זאלטטו היסט.

דעם שניטער זעט מען ניט ארויס פונד פעלד,
פארטרונקען הערט ער אינ די הויכע זאנבעט,
אונ אינ קאייאר, העט די לעהנע העלט,
מע הערט שוין אינדערטיט בעזאנבעט.

אויב הערט העסט פונד היט א ניגב פליסט,
דאט זינגט טייב אוקראינע, זאלטטו היסט.

די פויגלעט פונד דעם האלד אונ פונד דעם פעלד,
האט זינגען יעדערט אונ אנדער לידל,
די זונ אינ הימל האלטט זי פארשטעלט,
העט זי שפרייטט אויס אינ רויט די פליגל.

איז הערטטו זינגען, הי אט פליסט דינע,
איז היט - דאט איז טייב שינע אוקראינע.

פונד זאמארטוע שיקט נער בנייעטער טייב
א הימל אפ דער ערד העט ער בעפערט.

דער היינטיגער איבערזעצונג פון דעם זינג פון די פראנצויזישע
די פראנצויזישע און זינג - פראנצויזישע און זינג פראנצויזישע.

אויב די שטעט און באסן, די סעקרעטעריע זינגען גרינגע,
איז היינט - דאס איז פון זינגען אוקראינע.

א סעקרעטעריע פאר די שניי אראפ און דר' ערד,
דאס פארן געט פון און קאלעדזש איז זינגען
אנטקעגן דער לעהנע פליען היינט פערד,
פון זון דעם היינט פליען פערעכער זינג שפרייטן.

אויב גלעקלעך איז היינט איר העט דערהערן -
פון זינגען אוקראינע זינגען זינגען.

און העט די שטעט באגעבונט דעם קאמאר
און העט דאס דארט שטייט און איז דעם באגרייפן,
פארעננט זי די זון, האט לויפן אונדז קלאר,
פראנצויזישע פון די קרעטלשע פראנצויזישע

אויב שטעט זינגען איז זון און סעקרעטעריע זינגען גרינגע,
איז היינט, אז סטאלינס בראכע שפרייט און אוקראינע.

I

גיטע ארויס אפ דער נאם אינ קאזער.
 האטט קינ קלאנז נאכ פונ ערנעז בעהערט,
 דער שני איז נאכ פריש אונ איז קלאר,
 גלייט אט ערשט איז בעפרינג די ערד.
 עם דערטראגט זיכ פונטישנס א רויש;
 שריק-שיריק- קופט צו פליעז פונ היט,
 אפן נאם איז א סידל ארויס,
 קנישטט דער שני זיכ אונ שורשעט, הי זיד.
 ס'פליעז קראענ ארש פונעם דאכ
 אונ שפאצירן ארום אינעם שני.
 איכ פארשטיי גיט קינ פויגלשע שפראכ,
 נאר עם דוכט זיכ מיר אויזס איכ מארשטי
 ס'זאגט א קרע צו דער צווייטער אזוי:
 -ס'איז נאר פרי, ס'איז דער הימל נאכ גרוי
 אונ עם ענטפערט א צווייטע איר אפ
 לעטיר העקנ די מענטשן פונ שלאס,
 אונ די דריטע היבט אונ א בעהאלד:
 גיט ארויס טוט א קוק אפן האלד
 שריען אלע אינינעם-קרא-קרא!
 ס'איז קינ שוקים ניטע נאכ אזא
 גיט ארויט טוט א קוק אינ ארום,
 שריט מיט אנדז אויב איר זינט נאר גיט שטום.
 ס'איז א שפאס, ס'איז גיט סער, הי א שפאס,
 איכ פארשטיי גיט קינ פויגלשע שפראכ,
 ס'האט בעזענ די פארשטיקע גאט,
 הי איב שטי אונ איכ קוק אפן שליאכ.

.2.

פארמיט איז זי באט, און ס'זאכט,
 און עס דרייט און עס יאמערט דער שני,
 פונדערהיינט א הינט קומט און לאכט
 און באפאלט מיט א הילדן בעטריי.
 ס'איז פארשטאטן דער העב צו פיינ הויז
 ס'העט הינט קיבער ניט קומען צו פיר,
 נאר אייך קוק דורך דעם פענצטער ארויס
 הער זיך איינ, צא מע קלאפט ניט איינ טיר.

און עס דוכט זיך פיר אויס, אז א פרוי,
 מיט זעלאזטע, זעפלאטערטע צעפ;
 אירע האר פונעם שני זינען גרוי
 האט זיך קאם צו פיינ פענצטער דערשלעפט.

קום אריינ און דערצייל פיר דיין סיין,
 דינע הענט // עס דערהארמען סיין הויכ,
 ס'העט סיין היט אויך פאר דיר זייב א היט
 כ'העל דיר געבן א טייל פונ סיין קרייב.

עפער האט דעם זאלידיקט דיין מאן
 און דערפאר ביסט אנטלאטן באזאכט.

נאר ס'איז קיבער באט פענצטער פאראן,
 כ'האט אליין זיך א פרוי אויסגעטראכט.

.3.

דער האלד האט זיך מערשאנקן פאר דער קעלט
 אונז איז געקומען קלאפן איין די שויסן
 און נאך די פענצטער האט דער האלד זיך פגעשטעלט
 און אס דעם גלאז די דינע צייגן אויסגעצויגן

5

באמאכט הען קליינע קינדער שלעפן איין .
 דוכט זיך זי א האלע עם שטייט בא דעם בעלעבער
 און פונ דעם שוויגן-האלד ער איז איין שטוב אריין
 און קליינע קינדער הערן דרייסטע יעצער.

אן אנדערש סאָל עם דאכט געקומען איז דערן האלש
 באהייזן יעדערערן - ער קען ארייך היינטער בליען.
 פייט הייסן בלייט די שוויגן ער באפאלט
 און טויעלעכע, היי אהייט אלץ פליען, פליען.

און בארט איין הייסן פייסט דער הייסט און רוישט,
 ער בויגט די אהייגן פיל זי נאָר צעפרעכט.
 נאָר יעדער אהייגעלע פייט הייסט לעבן ברויזט
 און ראנגלט פייטן טויט זיך פייטן פרעכט.

עס הייסט דער האלד דעם צויער פונעם זיין,
 ער האָט געהערט די שפיל פונ סאָלאָהייטען,
 ער האָט געזעען פונ זון די העלע שיין
 די ליד געהערט פונ פויער פייט דעם זייען.

ער האָט געזען דעם הייסל הען ער בלייט,
 ער האָט געזען דעם פויגל איין זיין שטעבן.
 ער האָט געזעען דעם שוידער פונעם טויט
 דערפאר - רוישט דער האלד: - כ'היל לעבן!

.4.

פונ הויכנ פארב העב ס'פאלט ארעם א שטיב
 שלעפט ער סיס א צהיטט אונ א רריט
 ער חיל בית פונעם שפיצ אליב צוט אפגורבט גיב,
 דעם אינציקן פארמען פונ קראפט אומזיסט צעשיטט;
 פארטשעפט ער אב אומטולדיקע צהיב,
 העס האלט איב פליעב
 אונ ברעכט זי איב אינצוהייעב איב זיב פליעב
 דערטרעקב זיכ הי פויגלעב איב דער בעסט,
 אונ לויב זיכ איב רויט סיס א בעפילדער
 די שטארקע אדלערב איב טוטלעניש פארבעטט
 די אויסגעארעמטע, זי פויגלינדיקע קינדער-
 צעשפרייט די פליגל קעב פאלנדיקן שטיב
 אונ לעזט זיכ קעבב שדיט אליב.
 פליט אריבער דער בערויש פונ בוים צו בוים,
 אונ ס'הארט דער האלח שויב אפ א גרויס געהיטער.
 עס פאלט א שטיב איב יאט אונ פויטעט אופ דעם שויט
 ס'טוט א כהאליע אינעם יאט א ציטער.
 אונ קרייזב אינעם האטער הערב גרעטער, ברויט,
 ביז זי שטארב פארב אויב, נאר צאנקעב דאך בית אויס.

том 1475

О П И С Ьстихотворений и поэм корреспондентов газеты
"Эвникэйт" на еврейском языке.

№ пп	Автор	Название поэм и стихотво- рений	К-во листов	Примечан
1.	А.ГРАДЕ	В тени убийц	1-6	
2.	Х.ГРАДЕ	Сапседан Кум Гисар	7-18	
3.	"-	Перед весной в лесу	14-16	
4.	"-	На руинах	17-40	
5.	"-	Победа	41-42	
6.	"-	Праздник	48-49	
7.	"-	Сладкая кровь мести	50-58	
8.	"-	Братья из Гомеля, Мариуполя и Крыма	54-58	
9.	"-	Смертный танец	59-62	
10.	"-	Озеро	68-78	
11.	"-	Она идет ко мне	79-81	
12.	"-	Она не приходит	82-88	
13.	"-	На расстоянии 5 тысяч километров	89-90	
14.	"-	О, приходи ко мне	91-	
15.	"-	Третья	92-	
16.	"-	Брат мой в опасности	93-96	
17.	"-	В городской синагоге	97-100	
18.	"-	Четыре брата	101-102	
19.	"-	Поэт	103-118	

20. Х.ГРАДЕ	Молодежь	114-116
21. -"-	Птичье гнездо	117-119
22. -"-	Братъя	120-123
23. -"-	Лесной сторож	124-127
24. -"-	Песня	128-131
25. -"-	Из прошлого	132-135
26. -"-	Мое старое поколение	136-161
27. -"-	Баллада о мальчике, голубе и Красной Армии	162-183
28. -"-	Солнце во время моего бегства	184-188
29. -"-	Туркменский наездник	189-190
30. -"-	Наследний мертвый гитлеровец	191-208
31. -"-	На скамейке	209-214
32. -"-я	Давид и царь Саик	215-216
33. -"-	Баллада моем еврейском языке	217-220
34. -"-	Приложи твое ухо к земле	221-222
35. -"-	Окаменевший как соринка	223-
36. -"-	Наездники из Памира	224-225
37. -"-	Мой предок	226-227
38. -"-	Он	228-233
39. -"-	В одной деревне	234-239
40. -"-	Не узнаешь меня	240-244
41. -"-	Без начала и конца	245-248
42. А.ГОНТАРЬ	Начало лета	249-256
43. -"-	Слово красноармейца	257-
44. -"-	Строители печники	258-260
45. -"-	Клятва	261-262

C. Trage
Calcestron Klyn Incap
Nepes: M. Karan

7

נ א י מ ג ד א ד ע

ס י ל ס ע ל א א י ק ו ה י ה י ס א ד

הי א קארואאן פון קעלענ וואנדערט דורכ דער הייס די בארג-קייט,
קומט אן איין סטאלינגאבאד איין מוי איקן קאייאר;
היי דינע הייסטרויבן טארזשיקס אן פילט אן סיינ הארץ מיט טראקט
די שארפע לופט פון בארג סילסעלאאי קוהי הייסאר.

דו גייסט דער גאנצ פון דינ געשידטיק-לאנד, האס גרויס און שטרענג שאפט,
דו טעפטשטעטט איין די שטראמען - און אייך ווער געוואר
פון דינע אויצרעם. דו סיינ פריד באם זונ-אופוואנג, איין אהנט - דו סיינ
א, פרייב, דו פערלד-קער, סילסעלאאי קוהי הייסאר.

איין קוק אפ דיר - דינ קאפ איז שניי גערדיגט, און פלעכליך זיינע,
דינ רוקן און געפיינ איז פון געשליסענעם פארפאר.
א יאס פון בלויע בנאליעס האט זייך אופגעוויבן, זייך פארצויערעם -
פארגליהערט זייך איין בארג סילסעלאאי קוהי הייסאר.

איין קוק אפ דיר און זע די בערג באס הייך-ברעג פון דער הייליג,
סיין הייס איין בלוט-קלעם פונעם האקנ-קרייב שוינג אט צווי יאד,
פארשפינט איין יעדער הארצסט-בוים סייט א האקנ-קרייב און איין פארנאכטן שטילע
דו קוקסט סייט א באדויערונג - סילסעלאאי קוהי הייסאר.

שטייג העכער אופ-דורכ הייס אנטפונדוניקער סיינ גרום שיק איבער,
אז גרום סיינ הייס, האס ווארט פארפארונג היי א שוינגל-כארט
אפ אנברוכ פון פרייסאנג... סיי ווארטן סיינע צוידער איין די ווייבער,
אפ א גרום פון דיר - סילסעלאאי קוהי הייסאר.

דארט אפן שלאס-בארג, ווו די פרייהייט האט געפלייט זייך פון דינע
ארופגעשטעלט האט זייך ווייב א יונגער דאד,
דארט הייסט זייך געהאנגענע אס צווייטער, איין באגיינען
די שוינגל פלאנצן

דארט אפן שלאס-בארג, ווו געלויבטן האט באנאכט דער דריטער שטערן
 און הי דער יונער סוילעד אופגעגאנגען איז א נייע וואך,
 דארט קוקן איצט פארבייגער די הייס סיט איימע, האט און טרעדן
 אפ שווארצן האקן-קרייצ... סילסעלאאי קוהי היסאר.

דארט אפן שלאס-בארג גיט א וואכטע אום פון שווארצע הייס סיט טויטן שארפנס
 זי היטן אפ די כורווע זאל א כורווע בלייבן... נאר
 דאס בלום דאס שווארצע זיערס העט דעם שלאס-בארג נאכ באפארבן,
 דער שלאס וועט אופפליעבן, הי דו סילסעלאאי קוהי היסאר.

דארט אפן בארג-שפיץ שטייט א וועכטער, נאר איין זיינע אונטערערדן
 און הי א ווייטער מעם עאר
 א שטורעם קלייבט זיין שווייב... פארבאטן פארבאטן פארבאטן פארבאטן

באלייכטן אלץ מיין הייס... א סאכנע גייט אראפ פון דיר סיט בלאנקע שווערדן -
 די דרייטע זיין דיינע, סילסעלאאי קוהי היסאר.

די פראנדז-געויליטע רייטער פראגן צעשטלעבן מינע גרוסן.
 מי איין יעדער גרוס בלוי-אויגיק, סילד, סיט בלאנדע האר...
 א, ברענג א גרוס דעם האריזאנט פון דעם, וואס לעבט צופוסן
 פון שטאלצן בארג סילסעלאאי קוהי היסאר.

סטאלינאבאד

סיכומים על קווי היסוד

9

א. קריאת האורח על קווי היסוד
ב. קריאת האורח על קווי היסוד

ג. קריאת האורח על קווי היסוד
ד. קריאת האורח על קווי היסוד

ה. קריאת האורח על קווי היסוד
ו. קריאת האורח על קווי היסוד

ז. קריאת האורח על קווי היסוד
ח. קריאת האורח על קווי היסוד

ט. קריאת האורח על קווי היסוד
י. קריאת האורח על קווי היסוד

יא. קריאת האורח על קווי היסוד
יב. קריאת האורח על קווי היסוד

יג. קריאת האורח על קווי היסוד
יד. קריאת האורח על קווי היסוד

טו. קריאת האורח על קווי היסוד
טז. קריאת האורח על קווי היסוד

יז. קריאת האורח על קווי היסוד
יח. קריאת האורח על קווי היסוד

יט. קריאת האורח על קווי היסוד
כ. קריאת האורח על קווי היסוד

10

אין יום פון זעלבן טאגס האט זיך אנגעפאנגן זיך
פארצווייגן -

פארצווייגן זיך אין קינדן סאמאלא קווי הייסט
x x

אויך לוי אונטן זיך און צו די זעלבע קייט איינפירן פון
זעב ווילי

אין היים אין באש קאמ פונם האנדל קייט
פארשפרייט איז יעדע דעם רעס קייט מיט א האנדל קייט -

און אין פארשפרייטן און צו
אין פארשפרייטן און צו

13

האט אים אדער באזונדער - סאמאלא קווי די סאל
x x

האט אים אונטן זיך ווייל זיך ווייל
אין קייט פון אונטן זיך ווייל זיך ווייל

אויס צו זיך און פון פרימאציען פאסט
אין קייט פון אונטן זיך ווייל זיך ווייל

און אונטן זיך פון זיך - סאמאלא קווי הייסט
אין קייט פון אונטן זיך ווייל זיך ווייל

און אונטן זיך פון זיך - סאמאלא קווי הייסט
אין קייט פון אונטן זיך ווייל זיך ווייל

גמול אלוהים על הרשעים
 וְעַל הַרְשָׁעִים יִשְׁלַח אֱלֹהִים
 אֶת הַבְּרָכָה וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים

גמול אלוהים על הרשעים
 וְעַל הַרְשָׁעִים יִשְׁלַח אֱלֹהִים
 אֶת הַבְּרָכָה וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים

גמול אלוהים על הרשעים
 וְעַל הַרְשָׁעִים יִשְׁלַח אֱלֹהִים
 אֶת הַבְּרָכָה וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים

גמול אלוהים על הרשעים
 וְעַל הַרְשָׁעִים יִשְׁלַח אֱלֹהִים
 אֶת הַבְּרָכָה וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים
 וְהַשְׂמֵחָה וְהַשְׂכָּרָה
 וְהַחֵן וְהַחֶסֶד וְהַחַיִּים

אלהם קינ איב אים בארמיקן שוואנדודיקרן צוקלפן,
 קאר פריפט איז פון מיין קייב טארויסן דרויען
 די וואך צור אלמא זונגן זיב אט בראגן אינעם זעלבן
 רעכטן קאר היטלען ווי דער פארב = טא קונצערן
 מעט פלאמפ און געשפילן אידער בעמ ארמס האלען
 לעניע געטאגן זיב ווי שילד אינעם איינעם
 זאן אינעם ווי קלעניש, אינעם זעמ ארמס - דעלען
 רויט מיין זעלבן אטאל די שטודיע געוויינט
 זאצערע...

אקציע דיקרן זעלבן איד געוויינט

די וואך פלעגט אלע איד אינעם האבן,
 זיין שפילן זיב און שרייבט זאמל זייט פון איד,
 אז וויקא רויט זיין איד אב,
 פארלויפן שטאמען אלע איד די האלעט טאונס קאניא
 זאן ווארטן קיז עס וועט די זאן פערשטאנד
 בעמ פלעג און גליון פון איד קוואלן פארנימט
 קיזן ווארטן זיין ארמס פון זיב די פאלדן
 זאן שיקן בעמ קוטשען אלע איד אמת - א געוויינט
 די פאמיליע זעלבן זיב אונטער זעלבן
 זיין גייט קלודעק איד קארודעק אלע בעמ ווארטן
 זאן איד די פלעג קלעבן און קוטשען זעלבן...

Handwritten initials and date: 17/11/2006

Handwritten signature: אוריאל

Handwritten text: A. Page
Ha pyruka
nepel: M. Baran

באיש גראדע

אם די כורחעס

א

די כורחעס האבן אין סײַן מאַנעס זײַן פאַראַקערט,
 דאָס איז געבליבן נאָך אין סײַן געבײן דער פּלאַקער, -
 און הײַ דאָס האָט ער זײַט אַס אַ צעגליסן אײַזן,
 זײַט אױף דער הײַטאָג אײַן סײַן לײַב... און אײַך נעם שפּרײַזן.
 אײַבער כױכחאָרג, הײַ דער וועכטער אַהן טורעם
 אײַן שטאַט אײַן דער צעשטערט ער נאָכטן סײַנעס שטורעם. -
 אַס זע אײַך אַ צוריק־געקומענעס פּונן האַנדער,
 ער מאַרט דעם אַס פּונן געטאָ סײַט די הענט פּאַנאָנדער,
 און זוכט אַ ורײַנעם שפּראַצ פּונן לעבן אײַן יוֹינען,
 הײַ עפעצ הײַל אײַן טעספּל־כורחעס גאלד געשפּונען, -
 נאָר הײַסט אײַז אײַן דער געטאָ הײַ אַס אַ בײַם־אױלעס.
 און סײַט געלעכטער יאָגט דער חײַנט דעם שטױב אײַן סױל אײַם, -
 און סײַחײַנט זײַן האַרצן אַ, ווער האָט סײַב צוריקגעטריבן,
 אײַז פּונן אַ גאַנצע פּאַלק - די שטוסקײַט בלוזן געבליבן?
 און זײַנען אלע טױט - וווּ זײַנען נאָשט די גרײַבער?
 אַ סױלחאַרט לאַזט דאָך אױב אײַן פעלד אַ בערגל אײַבערן...
 אײַך הער זײַן שטוס־געטרייז הער קען סײַב אַררעס געבן,
 אַז דער געבליבענער - זײַן בראַך העט אײַבערלעבן,
 בײַז סײַרײַנגלט סײַט געזאַנג אַרום אַ נײַער דאָר אײַם,
 בײַז אױסגעגליבן ווערבן אײַן זײַן ברוסט די קחאַרײַם - -

און אײַן דער געטאָ־שטוסקײַט הענגט נאָך דער געליאַרעס
 פּונן די, וואָס קײַנער האָט זײַב נײַט אַס זײַ דערבאַרעסטן;
 די קױלעס זײַטערן, הײַ אַפּגלאַנצן פּונן פּלאַסען,
 וואָס זײַנען טױט פּאַרלאַטן... הײַ אַס חײַסטע יאַמען

צעפליקטע אלטע סאסטן פון א טייט זיבן הויזדענן,
און פון די אינוועזונקענע אינן טהאס זיבן סווידענן,
און סייגליסלעך אינעם פיינטן היסל - אינן א היינקל,
היי פערדן וואלטן פון דער ערד ארויסגעשינקלט,
און היינט זאל א טייבל - עפנטטן א חזון איר,
און זיי דערציילן נעמט דיר פון דעם גרויסן חזון דער,
היי זיי אסאל געלעבט האט ווארעם, טייל און סיידיק,
און איצט איין זיי פארקלאפט און גליהערט ווארעם און ליידיק...
איערע כורחע הייל, אז דו זאלסט זיי דערקענען,
דו רופסט ארויס פון איר בא דיין גענענען
א סאנע טאנע, האט פארשליעבטן דיין איין קרייזן,
און טויענען אונטן האסטו דען ניין געקענט באהייזן
איין רעכטער צייט צו קומען צו דער סאמעס קוורדען -
און טאקלען פייט די קעס און גייען אט פארבסורעם...
און קוקסטו איין זיבן אינעם זונקל - איין א צייגלי-קופע,
הויבט אופ פון דארט זיבן, היי פון טראג-טאול צו דער כופע -
א היי-געטשאלט... און סיליאירעסען די קרויניס אלעז
דו האסט פארשפעיטקט צו דער כופע, צו דער קאלע...
און פאלסטו צום צום היימישן באקאנטן ברונניס,
דערעסטו ווארעםאלען פארשפארטע גלאצן פון אייס - - -
דאן פרוחסטו אונטער סיי און טועל דיין קאפ פארגיאבן,
נאר די געדאנקען פייגן איין דיין בארן היי ראבן,
און דיין געדאנק דער אויסגעפייניקטער אייס לויטער
היי קינמאל ניין... און ציילן לאזט זיבן יעדער טויטער -
נאכ יעדן קעלנר-גרוב, נאכ יעדן בוי-רעס-פענצטער,
פון די באהאלטענע, היי זיבן דייקע געשפענצטער,
געבעטן האבן, אז דער טויט זאל זיי פארבייגיין

היה

נאר זיער שרעק האט אויסגענועבן - זיער שוויגן...
 און די האראסטע בעסלעך און צעפליקטע קליידער,
 דערימאנען אן סיטשאנעס זיבן אינ אינ כוידער,
 האט זיער אטעס איז געווארן - זאלצ אינ ענושטאפט;
 און נאך אביסל גרינס גענאנט אינ זי האט בענקשאפט -
 נאר הען זי האבן שוין דערזען א פער, געוויקסן -
 ארוםגערינגלט זינען זי געווען סייט בייקסן...
 און ס'האלבערן זיבן אסן ברוק, אינ סיסט-סידוריס,
 הי אונדזער בוים וואלס בלעטער נאך געהאט אינ שטורעם,
 ס'זאנען ס'דוכטערן זיבן עם אזויפיל טייטעס,
 און זיער טאכן אזוי שוידערלעך געהיט איז - - -
 און קיין געדאטענעסער קען נישט ס'זאנ די גרוילן
 אזוי דערציילן - הי די פארטעטן וואס פוילן...

א צוים פון טעכל-דראט האט דינ ארוםגעפלאגטערט,
 און לויט דינ מער נישט אפ - אן איגענעס דעריקאנט ער...
 אן אויסגעקילטער אויחן, טרעפ, א ווינקל-ליסויער,
 און הי א סאמע וואס דערווארט איר זונ - א סויער
 אן אומגעפראלטער... און א זייל פון סארטאר סאטע,
 הי ער וואלט זיין דער זונ, וואס אילט זיבן צו דער סאטע - - -
 דאס אלץ איז, הי א טרויס פארצוויבערט אינ דערווארטונג,
 אז דו זאלסט זי אהעק טאג סייט דינ הויכ דעס צארטן,
 העט אפבליען צוריק א יאעה פון בייס-אלטען,
 און דו וועסט אינעם מידבער זיין - די ערשטע טאלטע,
 וואס זאגט אן די פארטאנטע סידע קאראוואנען,
 אז ס'איז א קהאל, א יאעה אינ דער נאנט פאראנען.

אינ היינט די האפענונג אינ הארץ, דעס אהער - אינ זיקארטן
 האסטו געטראגן, הי די לונגעס אינעם ערד

געטראגן האבן אונדזערע געפרוהטע זידעס
צום אויסגעטרייבן לאנד, היי סיערדיקע אידעס - - -
נאר דו געפינסט נישט סער דיין הייס די אויסגעענקטע,
היי סיערעסט א פויער נישט זיין הייזל די פארטגענקטע,
און בלינד פון צאר האט דיין א גליחערנישט פארצויגן - - -
קער איבן דיין אום צוריק דאס ליבט פון דינע אויבן,
און הייז דיין פאטער דיין...

דו פראצ פון זינע לענדן,
הילסטו דורך דיין נישט גלויביקייט ~~ליב~~ אנדענק שענדנז -
די ראצניס האבן, פון זיין בלוט-גערוכ פארטיקערט,
ארוםגערינגלט אייס, פון אייס גערייסן שטיקער,
זי האבן הייז ארוםגעלעפט, אט אלע עלעצער,
און הייז די היינט געואווערט שרי, סילכאסע-העצער,
אז דו האסט - אונדז געפיניקט, דו האסט - אונדז באלידיקט,
און פון דעם שישפעט, וואס פערן גרייט אפ אונדז - פארטידיקן...
סיר האבן דיין, היי סיסט פון פערד איבן ליט פארקנאטן -
און סייניסט אונדז איבן די פום-סרישע דיין פארדאמטער שטאטן;
סיר האבן דיין ארויסגעשוונדן פון דיין קאלטן -
און פון דעם אנרייר דינעם זינען סיר פארטאלטן;
סיר ברעבנן אויס דיין די געלענקען און די קנאכנס -
און דו קוקסט אפ אונדז סייט א סייבל פון נייצאכט...
דיין פאטער האט אזוי געקוקט אפ די טאליאניס,
היי סייחאלט דער הייטאג פוין פון קערפער אויסגעטאמ אייס -
דער טאליענן האט געפלאקערט, היי אקארטל איבן ספאלע,
אז ידן העלן נישט דערלעבן זיין ספאלע,
אז ער הייס אונדזער גאנצן שטאט פוין אויסגעקוילעם, -
נאר סייחאלט דיין פאטער אפגיין דיין געזען - זיין סוילעד...
און היי א סיל-טטיין האט ער שטייניק-שווער זיין גומען,

א דרי געטאנז עס לעבט פירן זונ - ער העט נאך קוסענן
 דאס סזיל אינ זאטר, האט ער געסורשלט א יעהייראצן,
 פאר דיר זינ לעצטע האפענונג, זינ לעצטע שפראצונג,
 ער האט זינ בלינדקייט דורכגעטראלט מיט זינע טרערן,
 אונ האט צו דיר געליט, ווי דער באגינענשערן,
 האט אילט מיט פריד זיכ צו זינ אונטערגאנג פריסארגן,
 חיל אימ אנטקעגן גיט די זונ אופ פונ אירבארגן...
 אזוי האט אויסגעברענט דין האטער אינ ניסאיען,
 אונ נעסטסו טטויכ אינ האנט - דו נעמט זינ קאפ דעס גרויענן;
 אונ הויכט זיכ אופ א טטויכ-געריר אפ כורחעס-טריט ערן
 - פירן זונ, דער סינט איז טויט, דאך פירן יקט ער דעם הייסער,
 חיי פיהאלט פונ זינ געבינ א שלאנג ארויסגעקראכט,
 אונ דיק אינ הארץ, פירן זונ, זינ גיסט אריינגעשטאכט,
 דער טאליענען... ווילדער רויכ-גיסר איז געווען גענוג איס,
 ער זאל זיכ שפענן ווי א ראב פונ בערג הארוגיס,
 נאר דו קענסט זיכ ניט שפענן בלויז מיט דער נעקאכע,
 אונ אויכ די האפענונג איז טויט אינ דין געטאפע,
 וואלסטו ווינ בעסער אינ די לעצטע טויט-געשליענן
 אינ פעלד געטאלנ אונ א גרויזאסער געלעגן;
 וויל לעבנסן, פוז ארויסלויבנט פונ דינע וונדן
 די ליכטאפט, ווי דער טוי אפ בלעסער אונגעצונדן,
 אונ טראג דין ליכטאפט, ווי די באפע אפ איר אפסל
 איר קינד - ווען די הארפלייצונג מיט געפאר נעמט וואקסן...

22

ס'ינ טווער געפיט פארפלאנצערט מינע טריט, איבן האקל,
 דאב ברענט איבן מינע חענט דער אט, ווי איל איבן האקל -
 איבן זע א טאטן קריכט אונ קוקט זייט אום ס'יבן ארבעט
 ווי ס'האלטן איס געהראקט נאכטפירער געהיים ע...
 ביסטו א פירער - האט זעט טוטטו אונזי שפעט דאז
 ביסטו אן אייגענער - האט פירערט דיכ איבן דער געזאז
 דו טייטלט זייט, איבן זאל זייט צו דיר געגענע,
 ס'קען עפעצער איבן דיי נאכ אונרוער האט דערקענע,
 דו פיינט: אט גי איבן צו דיין טאטן אונ דערציל איס,
 אז דו האט פירערט אדו יס עטלעט א צילעט
 אה דיין געזיכט, ווי איבן א ^{פארהאטן} בייט פארהאטענ,
 אז דו ביסט ידוש - כאטש נייט ידוש איז דיין נאפענ...
 נייט זייען זיינו... איבן העל דיין געהיימעניט פארהאטענ,
 איבן גי פארבי דיכ פירער... דו לאזט סייט נייט פארהאטענ -
 ס'יבן ראפעט טאפסטו, ווי בייט סייט בלעטער דארע
 די פיינטקייט טאפט, אונ זוכט א ווינטגייעיאפעט כפארע -
 פיל דורכטיק ביסטו, ווי די זיינעטער פארפלאכטן,
 האט חזקת אפגעארט - די ערד זאל זייט א ברוב טאנ...
 דער גזאר האט זי צונויפגעלאפט. ווי ס'יבן קייטן,
 אונ אפאלענער האט סייט זייט לייט אפאלענער דעם צוהיטן,
 געהייטענ זאבן דינע פירער בא די גריבעלי:
 דאס אינציקע איז נאכ געבליבן אונדז - דער ציבער...
 אונ דו האט דעלט אומגעשאפט בא זייט איבן חזינונג,
 האלט עפעצער אריין, האלט ער דערווען סייט שטוינונג.

הי דו האסט אינ דינ סויל אריינגעשטוזט די סויסטן,
צו ניין ארויסלאזן דעם יאסער דעם צעברויזטן - -

נאר ווען די קוילעס און די סיסטערי סונ קוילן
פארזונקען זינען אינ דער נאכט, איז דיב א גרויסלע
באפאלן סונ דער שטוסקייט סער ווי פונעם יאסער:
"איז קינער ניט געבליבן, קינער טויט ניטא סער?"
ארויסגעכארבלט האסטן דורכ הארקראסטע צינער:
"פארייט נאכ ניט די גרוב, סיאז נאכ געבליבן - אינערן."
און לויטן זיין געלאזט... נאר ס'האט זיין אויגעעפנט
א סתם ביי דינע סיס - דו זאלסט די סיר ניט טרעטן...

און געוואקסן איז אפ דיר די סרעמדע צורן,
ווי לעבעדיק סענ וואלט געבראכט דיב צו דער קוורע,
דו האסט געט-ען איבער היינ - און דו סלעוסט הערן
סונ אונטערע-דייט קאנאלן, האטע-דיר-רונ,
דאס באבלעניט סונ די באהאלטענע... און קעלערס
געחייטע ירעגן דיבז א, וועכטער, ווערט ניט העלערד.
און ווען עס קלאפט א רעגן אפ די קאלטע רעכער,
זי סוידערן אפ בוידעסער, אינ ענגע לעכער,
און ביטלעכטיז סענ כאפט זי אזיס ניט הענט סיס חוילע,
הי סייט, וואס פלאנטערן זיין אינ אינ ס'ג-גראז סוילע...
און דו נאר אינער בליבסט אינ פאנעם וואס איז סרעסד דיר,
הי ס'וואלט ארוםגעקלעפט א סעטוגא-סי-העסד דיר - -
און קויס צו דער באסריזונג זיין דע'שילעפט אן אפעס,
הי אן אנטלאפענער מען ס'יאגט אבער אינ טרום אינ...

4

8-

דין מרסק פאר סויט גייט אס הייז... דאס הערט אלץ גרעסער
 דער הייטאג אינ דין לייב... דו היילסט היי מיט א בעקער
 פון גאר דין שטאם די אלטע חויט ארונטערשיינדן,
 אס אלעמאל באשרייען איס פון האס פון בלינדן,
 העסט פיינט אלע זיך מיט דער סינע פון די סאניס,
 הייל דיר איז היי א סאסקע שווער געווען דין פאנעם - -
 דו פיסט, היי א פארשייטעטער אינ טייטע-קאמער,
 געלטונ אינ דין לייב און זיך אינ קאם געהאטערס,
 היילסטו איצט בלייבן אינ דין פעלע היי אינ א סעסאונג,
 היי פייגל האס באזעצן זיך אינ פירערדע נעסטן,
 און גרייט ביסטו דער פערטער הערן א פארעטער,
 אז פאר דין בוינדע זאל דין זון דייך דאנקען טפעטער...

נאר ביסטו דו קראצסט דין הויט, היי אויסזיעט יונג א טאחל,
 קענסטו נייט אויסקראצן פון דין געפיט - דעם אויל,
 היי דו וואלט אינ די בלוט-סראפנס אריינגענומען,
 די פעניסער פון די, האס זיך אונזער זעענ...
 ביסטו פייט אן אנבליק א נייט-הייטן באשאנקען,
 דאס צייט באנאכט דין אינ די געטלעכע צו בלאנקען;
 דער פאס-קאל פון דער כורזע קלאפ אן אינ דין לארן,
 היי פישלאגט א הונגעריקער הירש זיך פום עג בארן,
 דאס קאל צעוראכט דין הארץ און דייך באפאלט א הויטער,
 א היים באדעקט דין לייב און פראסטיק הערט און דיר,
 היי פישלאגט א שניי פון קעלער-הענס ארויסגעלייטערט;
 און דו היילסט זיך א פלאנץ, א סויב אינ וואלד - אבי הער,
 האס פרייט זיך פייט דער זון און האט נייט קיין זיקארן,
 הייל דאס געדענעניש איז דיר אינ פארכייט דארן;

און נישט פארוועסן קענסטו אז דו ביסט אן זייערע
 פון רינג אונטערנאכטע האטערס און די זייערע,
 און נאכט דו האסט איין זייער אנזאג היידערשענטיקט -
 ביסטו צו זייערע געשפונצטער אונטערשענטיקט...
 מיט הענט אדער איבערע, פארפלאכטן איין געזאנוען,
 יארטויזנסער זיי זיינען יאנטשעריק בעזאנוען,
 חיי אן דער נופע אנטשטאן... און אלע לידן
 פארויס געזעסן - און נישט געקענט די פרווונגן סידן
 חיל איבער אונטערען זיי האבן נישט געפויזעט, -
 הייליגן הארענדיקן דעם גאנג פון גאיי יארטויזנט,
 חיי סיענדיקט זיין א טיב איין זאמל... און גלינד פארקראכט
 ביסטו איין אורחאלד, וו דו בלאנקעט טעג און האבן, - -

נאר איין דיין הארצוגליי זיינען נאכ פאראנעם פונען קען,
 האט קענטן אויסוועבן דעם טיין, האט האט געזונקען
 איין חונדערטיקע פון דיין קינדער-צייט... דער יליעך
 פון האט און טרויער פאלט אראפ פון סידן גייער, -
 און דו דערזעט איין האלד א פאלאצ א צענטראלען,
 האט עפעס זיין פאר דיין - דו זאלסט דארט פאכעס האלטן...
 וו נעפלען זונטיקע עם לויכטן דינע קליידער,
 פון היסלען בלויזע איין געזעלבט דער ערשטער בידער,
 און איין דעם אחייטן בידער פריידהייט דיין באקענט
 דיין פונקט, האט דו האסט מיט איין זיין זיין געענט,
 דיין פארצעפן קוקט נישט אונטהימלעך אפ דיין פון טפיל,
 דיין קהאליקע געשטאלט האט דיין זיין אונטערזוגליי,
 און איין דעם דריטן בידער הארט אפ דיין אפ אידע,
 חיי רעכעטע ווייל ארום אן אדערע - די זייערע,
 זיי הארטן, דו זאלסט צו דעם סיענען זיין דער צענטער,

און שיינלענען, זי פטע ניי קיין בוים, קיין האלב מארברענטער...
 און איין דעם פערטן כידער זיצט א סויב - דיין סאמע,
 פון אירע אירע זינען עס די ליקע-כאמעס,
 אצונדער האלט זי כסאסיס... און עס שמעקט דער אהער,
 היי סייטעס, און זען וואלד א פעניקער, סאכנאחער;
 און איין דעם פונסטן כידער לויסט ארום א ינגל,
 און זיין געלעכטער קיקלט זיכ - א פילבער-רינגול;
 דו גיסט אים נאכ איין זעקסטן כידער, ווו סארבינג
 פון אירלע-טיינער קוקט דיין סאזל פון סריסארגן,
 היי סיקוקט ארום פון גראז - א הירש... און סייחנקט דער ינגל
 איין דאד פון די סאזאייטעס דריי ארום-גרינגלעס;
 - איין ביין דיין האפענונג, און דו ווייסט סייב געשינען
 איין זונ-פארגאנג און איין דעם פראפ-טוי באגינען,
 דו גיסט אריין איין זיכעטן, איין זעצטן הייל,
 און דיכ באגעגנט מיט א לאנג-דערהאטן שייבל,
 די פענוע די פראסט-הא-ציקע, האס אן א נאפען,
 האס האס געקענט בלויז שרייען סייבן ציכערן אפען...
 און זאך דאס גליק צו זיין איין גרויסן ברעך צוזאמען,
 געלאפן זינען זי, היי טייכט צו די סאפען -
 צו זייער אומקוס... דאכ אפסני געבוירן הערן
 זי האלטן ניט געהאלט - אהילע ניט היי שטערנן...
 אזוי-א זינען זי געזעטיקט שוין סייט לידן -
 אויב יא געבוירן הערן נאכאמאל, איין סידן
 היי יידן... און זי העלג זיכ איין דער פארטלאנגן,
 אז דו זאלסט רויטן סייט דער פייך פון וואלד פון גאנצן,
 בלויז דו כייסט זי געבליבן - דו זאלסט זי באווינען,
 און אלע זייערע ניט-אדיסן עטסראלעס כיינען
 זעלסטו ארויספיינקלען... און היי עס וואלט געבלענדט שוין
 דער פראכעס איין דיין לעב - זי זעט דיכ און פענשטן...

A

27

11-

1.

איכ סייט די בלעטער פון דיין לעבן, שפעטער מיטן
 צעקניסט ביסטו און גרא - נאר דינע אויגן טינענע
 און בא דעם טיין פון דינע אויגן אומעט-סטילע,
 מעל איך ארויסהינען דיין בייגעניט, דיין טפילע,
 פארגייב, האט איך דיין לעבן ווי א בוז טו סיטן,
 און שייך עס, ווי א קאפ אן קראנקע פונעם קייטן,
 פון גאר דיין הויז-געזינט - ביסטו אליין געבליבן,
 און האלט איך די אבזאריעס פונעם קאפ באשריבן,
 האלט עס געקלעקט מיט האט די הערצער אנצוצינדן,
 אז דיין געטמאלט זאל אבער הארציק אונדז פארבינדן,
 ווי ברידער ליבליכע - דיר נאכצולאנגן וויסער -
 באדארף איך אומשריטלעך, ווי א פארטיקטן שייטער -
 דיין לעבן... און פאר גאר דער וועלט איס אויסדעריצילן,
 און אייטלעכע א טראפן פון דיין צאר פארטילן...

איך האב געקענט דיין טיילחייט... דו פלעגסט צעלייטן
 באנאכט די ציכל... און איך קאלע-קליד איך וויסן,
 האסטו געבליט א רעגע, ווי איך פארק אינסטיטן
 געטמאנען מאלט א בויס בארעקט מיט הייסע בליטן,
 נאר איך דיין קאלע-סטייכל דעם פארשעס-צעטערלאשן,
 האט טויט די זארג פון נאך דער בופע זיבן באהאלטן...
 דיין גוף האט איך די נעכט נאך צויעפדיק געפלאנערט -
 און דינע הענט געפאלן זינען טויט פארטאכערט
 און ווי סעג קוקט אויס טאבעס אפדערנאכט א טעפדין,
 האסטו נאך אויפגעהייקטן נאך האט האט געלירקט,
 געזוכט א בליק א הארעטען האט זאל דיין פארקן,
 זאלסט קויען האבן אומצולויסן איך ווי פארקן.

און ביז אינ חאלבער ווינטער-נאכט אינ ענגונ קרעסל,
האט זיך זיין שטיבל דער סארבלאנדזשעסערל געפלעסלט.

אזוי האב איך אמאל אינ יוגנט-צייט געקענט דיר, -
זינט דעמאלט האט דין סאזל סינצטער זיך פארענדערט,
און גלייך ווי א סארט-ריבענע סונ דעם גאנצ-אידן,
באזיינסטו יענע מאטערניט, הי גרויסע פרידן;
און הי איך וואלט א זינד דעדמאנט דייך, א נעמט זיך פארבן
דין באך פארשעפט, און ספער ווערן דינע קאריבן, -
חיל דו גאר פילסט זיך מולדיק סאר דין טיכטער... מולדיק,
אן דו ביסט צו דין גוידל גייט געווען גערולדיק...

ארויסגעוואקסן איז דין קינד-א סאבעס-פאלקע -
סונ אונטער דין געוועלכטן נידעריקן כאלקע, -
ארויסגעטויכט, הי סונ א שטי ענדריקן האמער
א בלום - איך טיין, פאג דער לעוואנע סונ דער בלאסער,
איר פאנעס איז געוועזן סמאל אזוי אונ אידל,
הי סי וואלט א אינד ארויסגעוואלפעט דורך דעם כידל, -
און הי א קארני-פעלד וואס נחאליעט אום דערשראקן
אונ סניט-צייט - האבן אוסגעלאטערט אירע לאקן -
און זי פארשטעלט, פענ זאל איר טענקייט גייט אנטפלעקן,
זי זאל באט געטא-ווייטער גייט קיין טייער וועקן, -
נאר זי האט אויסגעוועבן זיך אינ טראט אינ ליכטן,
הי סי גייט זיך אויס, אן ענטל אינעס גראז אינ פיינטן...
און איטלעכער געזען האט איך איר כיי א טונדער,
הי זי וואלט אויסגעלעבט די פריד סונ קאלעס הונדערט,
האט דער רויציען סאר דער כופע האט געשאכטן - -
און הען זי האט, ביז אן סאבט זייט, ארויסגעלאכטן

רעס האלרז רעס בראנדענעם פון איר געקרויזעם פונגל,
 דאן האבן אויסגן זי, הי ליכט ארוםגערינגלט,
 און זי פלעט צופאלן אזא באו ליכט-הארטמאכטע
 צו איס, הי אלע פונג-הרויענ די אומגעבראכטע,
 געלויבן וואלטן זייער דורמט פיס זינן קוטע,
 און צייען איס אראפ אינ קיחער הי אפ פלוטן - -

אינ ענצער טייטש-צעל, חו סיחאט דער דיטא פארנאפט זי,
 דערפילט זי האבן בידע, יז דער טויט דערהארט זי - -
 דער יונג האט זיכ ארוםגעקוקט... נאר אינ דער עקיע
 האט זיכ דער טייטש-חויס געטורעפט, הי א טליע - -
 ארום - כלויז טוייערן און דראט, כלויז הענט און שלעסער,
 און אפ די צינער כלויז א קלאלע - ניט קינ טעסער,
 דער הילדער הארט זיכ פיס א טעסער אינ די צינער,
 אינ אהורונט זוכן הערל צחיטן גראז און טיינער,
 און אויב א יאמ-הארזעניש - א קלעבס הארטלעכט איס,
 איז פיסט טעסער כלויז דער הילדער כאנ דערשטעכט איס,
 נאר הי זאל - ער צעהעטערן רעס - לאנג-קלאמערן -
 זיכ קאלע הי א הערל לויכט - אינ מויסן - קאסער;
 אונ קוקט אזוי איס אן, הי זי האלח ניכ זינ טייטאג
 געטרייט פיס די דערמאנונגען פונ היטע הילד-טעג,
 א, הי פעג קוקט פונ טייס צוריק אפ הימלאנד-ברעגעס,
 זי האבן בידע אונגעקוקט זיכ זינ דער רעגע...

נאר אויב דער דיטט האט פונ דער זיט באטראכט זי בידן,
 סיחאט זייער טרייטאפט איס געטייקט... "ער העט זי טידן."
 און הי א רויכ-באיע האט הייל זינ קאריבן פאקן
 געלוייערט האט דער טאליענ אפ איר האלרז און נאקן.

ער האט געשפירט אס זינע הענט איר בלוט טוינ ראסטן,
 און אינגעהאלטן האט ער קויט די זינגער-קראסטן --
 און היינ געטטיבלט צו דאס סידל האט דער טאליענע:
 - מיין קינד, ווי אוסרטיק די לאקן דינע כוואליענע,
 דו זעסט, די זונ גייט דויק אס די קוואריס אונטער, -
 און פארגונ העסטו אוספאסן זייכ סדיט און מונטער -
 אינ מינע ארעסט... ווילסטו נייט, יאז אינ דינ הענגענע,
 און פייגל וועלן דינע שווארצאפל סיף ברענגענע...
 אזוי געבעטלט און געדעקט דער קאט האט א צעקאנטער,
 און ס'האט פיס אויגן אוסגערייסענע דינ טאכטער
 צו איר געליכטן צייטעריק זייכ צוועטולייעט,
 ווי יונגע צוויי בעריאזעס, ווען דער טטורעם חוליעט,
 איר אטעם האט געוואלט צו זינע ליפן גרייכע,
 און זי האט אויסגעשטראלט אס אים איר טיין דעס בלייכע - ק -
 א, נייט דערקארט האט זייכ דער טאליענע אס איר צאפלי:
 געהאנגענע זינען אירע ליכטיקע שווארצאפל
 אס אים, גייר איינציקן, ווי טראפנס טוי אס שוויגן,
 און ער האט זוניק איבער איר געגלייט אינ שוויגן - - -
 און ווי די ליכטאפט זי ערעך געווען איז הייליק,
 וועט אזייכ דער אנ-ענק זי ערע פארבלייבן אייביק,
 און ווי דער הימל-בלוי אינ וואסער אינגעטלאסן,
 זי האבן זייכ פארבאלעסטע צונזיסטעגאסן, -
 זי האבן ווי צוויי פייגל זייכ אינ פלי צעזעגלט,
 און פיס די אויגן אס דער טליע זייכ באועגנט - - -
 - - - - -
 און דו געטוזט האסט איבערלעכענע, וועסטער סינע,
 דאס אוסקוס פונ דיין קינד... און טייל האסטו געטיינעט:
 - קען אינ פארשוואנגערט און נאכאמאל געכארט,

האם דו האמט סיכ געלאזט - דעם אפגעברענגטן דארט...
 קענ איך א דאר א נייעס אפ דער העלס נאכ ברענגען,
 האט איך געטוהט האב זען הי סינע קינדער הענגענז...
 באטידעט, גאט, די טעכטער און דזערע, באטידעט,
 אז זייער ליבשאפט זאל זי, הי שיר האטיריט,
 פאליקטע אויסזינגען איך פריטאג אפ דערנאכטן -
 און ניט, א, גאט, איך טויט ניקאסער איך פארמאכטן - - -
 און דו ביסט צוגעטאלנצו דינ פוסטע שטיבל,
 הי צו אן ארנ-קורדעט; האט ניט קיין פאריבל -
 האסטו געלעט די הענט די הארצע פונ דינ כידער -
 האט הענגען זינען בלויז געבליבן אירע קלידער,
 און איך דערפריט ניט סער איר זילבערנער געלעכטער,
 און הי דו וואלט געהאט נאכ זיבן יונגע טעכטער,
 האסטו געהיט די קלידער אירע, אויסגעלעטע
 פונ דינע הענט - פאר די יעסויטעס פונ דער געטא...
 באטראכט האסטו טויט דינע טעג הי גנאר-געענקטע,
 ביסטו פאר אלע קינדער פונ די אונגעברענגטע
 געזענ א טרייע פוסטער... הי עס וואלט געטעט זיך
 גראד איצט דינ הויז-געזינט און דורכט סויט גענערט זיך - - -
 ביסטו הארהאפט'יק געבליבן איך די גרעסטע הייען,
 ווי סיבליבט א יארלע גרינ און זאפט'יק אונטער סנייען...

דער האקנ-קריצ האט דינ האלדז ארומגעחיקלט,
 ליגט איצטער הי א שלאנג צעטראטן און צעטטיקלט, -
 און אונדזער דוירעקטור קיט נעמט היטער קלינגען,
 נאר דאס-בארעקטע ליגן אינעם שטויב פיל דינגען...
 בלויז דו, סיין טעכטער, טיפ דעם קאפ אראפגעבויגן,
 דערזעסט זי דינגען מיט די אויסגעחיינטע אויגן,

32

און ווי סארקיסעפטע סונ דינע סאטע-טרוגן,
 די רינגען קייקלען זיי און אינם די צווייטע זוכן,
 איז דוס זי די סארלארענע, ווי אינ די הימלען
 די סאטע פאנל לאזט די אייביקייט גייט דריסלען - - -
 און הייס אייב בעט דיך סייט דער טפילע סונ א בלינדונג
 דינ גוטסקייט זאל סונ אנדדעד לעבן גייט פארשווינדן.
 דינ גרויער קאפ זאל לוינטן אנדז ווי א מענדלע,
 און ווי דינ סוטער-טראכט וואלט נאכ געקענט געבוירן,
 סייר וועלן אונזער אונדזער פריש-גערעקטן באלקן,
 דיכ הייסן, ווי דער בינטטאק הייס די בינענ-מאלקע...

סינ פונעם אויסגעטארטס איז הארט, הי בא א שפארבער,
 האס לעבט אינ סטעטעס אונ זינ גוירל איז א האריבער,
 און ברוכטארג שטיי אייב, הי אט שטיינ-געחאקטע שטאפלען,
 אייב סארט די היט סיט אנגעשזנ רענע שוואצאפלען,
 אונ טריי אונ העקז פארשפעטיקט ניט צו דער געאלען - - -
 סיט אנגוסט היילנט אט מיין רוט, הי נאכט-געשרייען רולע,
 אונ סייענטפערט סיף א שטייט סיט טרערט אנגעזעטיקט;
 "צו דער געזלע האבנ סיר נאכ ניט פארשפעטיקט..."

אונ אפגעוועלקטע בלייבנ הענגענ סינע ליפן, -
 דאס שטארק אייב זינ אונ זאגנ אייב וועל ארייבערהייט
 די יארנ גרוייל, הי איינגעבראכענע געשטייגן,
 אונ העלנ אנהויבנ אפסני דעס אלטנ ניגן.
 אונ די, האס ליגנ נאכ אייב אט צונויסגעכילגלם,
 העל אייב ארייברפליענ הי דער ערשטער הייל,
 האס פלאטערט צו זינ נעסט - צום רוט פונ גרינע וועלדער,
 אונ זארגט ניט, האס עס טיעט נאכ דער שניי אפ פעלדער, -
 פאר סיר אייב פריילינג שוינ... אונ טעג שוינ זינענ קלארע,
 די סריד, זי שפארט פונ סיר, הי זאפט פונ אונטער קארע, - - -
 א קראנקע צוויי אונ אפגעדארטע אייב דער נעכטן,
 העל אייב זינ בלויז סיט ינוע פריד-טעג אייבערפלעכטן,
 הי אייבער סהאמענ פלעכטן זינ צוזאמענ צוהייגן,
 א חילס דעס קלעטערער האס הייל צום בארג-שפיץ שטייגן...
 אכ, דאס פארגאנוגענע הייל קיינער ניט געדענקענ,
 העל אייב דאס בייז-געדעכעניש אירונטערשטענענענ, -
 הייל דער בלויז, האס דער צאר האט טייט אייב דורכגעכוייערעט,

האס קוואלן אינ זיין האראגן קונעט היסל בלויער, -
 דערמונטערן וועט זי מיין ליד... ווי פיאטעסט ליכטער
 דער מירבער אסגעטרייט מיט טראפנס א באשיינטער - -

אויף טראכט אינ הויב ווי אסן האלט מיט א באווער
 ווערן באנאנד... נאר מיטאפאל דערזע אינ - זשאוער
 איז איינגעוואקסן אינ די קנייטסן פון מיין דלאניע,
 און גלאנצט ווי בראנדז פארגרינט אינ מיין פון דער לעהאנע,
 און גאר דאס ברוכוארג אס מיין ברוסט נעמט גוואלדיק פלעסן
 דו קענסט אונדו נייט פארזעסן... קינסאל נייט פארגעסן...
 און סילייט ארויס א טווארצער פונק פון מיין מאגאזינע,
 ווי פון א טענעטער-לאך אינ א דונג-אפ-אחווע;
 ווי סילעבט דער עלטער פונעם בויס אינ זיינע רינגען,
 פון אינ זיין פריד אפילע גאר דער וויטאג קלינגענ..."

און אנסאכטיק איב לאז אראפ א זיב אס א טרעפל,
 און אינ דער נאכט, וואס הענגט ווי א געדריכטער נעפל
 מיין קאפ באהאלט איב גרייט ביין איב די לאסט צונעמען,
 פאר וועסען אבער זאל איב טראגן זי, פאר וועסענ?
 איב ביין צום סייגל גלייב, וואס הונגעריק און גיריק,
 צעשפרייט די פעדערן, וואס גלאנצן פילקאליריק,
 און צו דער ליליע, וואס צעבלייט האט זיב אפ זוספן,
 ביז זי ווערט דורכגעפויילט און וויאנעט איינגעטרומפן,
 פאר וועסען פייניק איב מיין הארץ... אז פוסט און שטויביק
 איז אינ די געט-הענט... און דער אויב, וואס איז גלויביק,
 האט סער קיין קראפט נייט איב די אויסוועלענקטע קנאכנס -
 און סייז א קארטע, וואס פוילט דער מאכטלאזער ביטאכנס...
 און ס'בעטן די פארפיעטע: נייט פרוו אונדו טרייסטן,

דין טרייסט אליין זיך איבער מיט א קאל א דרייסטן,
 סיי זינען מ'זיך געוויינט צום גוירל צו דעם הארבן, -
 דיין אויסגעטראכטע טרייסט לאזט אונדז ניט רוין שטארבן...
 און הערצער האבן אנדערע חיי אלסע שטרונגערע,
 כללית אנגעטראפן מיט אויסגעקלאפטן סטרוי סונג כו' זעקן;
 און ס'עקלט סיך סונג יענע לייט, וואס זינען גינצליך
 נאר זיך אליין איך זייער צאר... און זי איז הינצליך
 דער ווי סונג גאר דער העלט - זי זאלג זען אויך יענעם,
 פארברענט געווארן איז מיין הארץ איך זייער גענעם - -

און חיי דער הידערקאל סונג מינע נאכט-ווערמאנקען,
 דערדער איך, חיי סונג יענער זייט ביים-אויילעם פלאנקען,
 געשעסענע וואלטן מינע פריינט, וואס זינען שמוס איצט, -
 די טויטע יוגנט-פריינט זיי רינגלען מיך ארום איצט,
 - ביסטו א הויפט-זינגער, וואס זינגט איך האנט דאס היטל,
 און ווען טעג גייט איס ניט - דאן שפייט ער אויס מיט ביטל
 און גייט אהעקן... איז דען געווען דיין האר דער גאנצער
 א שילד בלויז פאר דיין ברודער - א גיטערדיקער פאנצער...
 א יכט-זיל איך דער סינצטערנישט דארט זיך דער דיכטער,
 חיי איך דער אורצייט, איך דער הילדערניש געדיכטער
 דער פלאס, וואס האט פארצויערט און געהייט די מענטשן - -
 ניט ווער איך רום פארבראנדזיקט חיי א סאנווענט מ'זיך...
 און האסטו ס'ר' ביז איצט די וואך בלויז - אפגעשפיגלט,
 כאטשער זיי, יונג ווערן אפסני... און חיי איך היגל
 א קינד, די וואך זאל נאך דיין סרוים זיך איבערשאפן;
 באפעל, די וועלט זאל זוניק שטימען צו דיין האפן, -
 ביסט אויסגעוואקסן שטארק איך ראנגלעניש און שטורעם
 איז זי דער הירט וואס ס'גייט די סטייע נאך איך שפור איך...

מיט ביטערניש איז אבער ברויזיק אנגעלאדן
 מיט ברוסט... און א געבויגענער צום היסטן באדן,
 איב זונ אמ בוידעסער, איב קעלערנ איב נעכטיק, -
 דעם נעזטבנ זונ איב... טויטע, זאגט, האט איר בארעכטיקט
 די קינדער אייערע, סיר זאלט זאגן קאנענע
 געיאריטנס האבן סיר, דאס סיעל פונ סיליאנענו
 זייב איר האט אונדו געלאזן בלויז דעם צאר פונ קארבן -
 פעלס אפעס סיר... און איב כינ אויב מיט איב געשטארבנו...
 אונ איב העל דאס פונ שפורעם-גלאק - פונ צונג פונ גוסענ
 ארויסריסן... און שוסענ העל איב סונ, שוסענ...

און פונטערט סיר א שטיק פונ אדמגעברויזטן כויטענ,
 חי ס'האלט א כוואליע מיט א בליענעם גערויש זיב
 ארויסגעריסן - און דעם הויכנ ברעג אריבער,
 און איב דער שטיק איז גאר די שטוסקייט פונ די גריבער,
 דאס כאללעניש, האט האט, חי האסער זיב געזאמלט,
 דאס כליפעניש פונ חיבער און דער קינדער-שטאמל:
 - און דו, האט דינ געשרי איז ווילד אזוי און נעכטיק,
 האלסטו געזענ מיט אונדו - האלסטו דורכ קאספ בארעכטיקט
 דינ לעבן און דינ טויט... דו אכזער, האט דו לעסטערסט
 דעם זאקן און דאס קינד, דינ מאפענ און דינ שטעסטערן...

פונ ענטפער פאלט צוריק און ס'יאמערט איב דער חייט דארט,
 חי עפעצער וואלט זיב איב טהאט א אפגעשלידערט:
 - וואלט איר געזענ חו איב - וואלט איר בא סיר געפארערט,
 נאר איר זייט דארט געזענ... און איב מינ יעדן אדער
 דאס בלויז, עס מאנט... און איב העל, טויטע, איב ניט טוינענ, -
 א לעבן דארט געזענ איב זאל זיב געזוינענ.

צום טויט פון איין געמיניקטן דערשטיקטן אויסל, -
 און אייב, ש, גאט, האב אורג עקזסטענע אויסיילן...
 איר האט זיב, קרוימיס, הי די ערד-קויל אנועהאנגענע
 אס סינע פייס... און צייט איין אפולונט מיט פייט צוואנגענ -
 און חנינים קוונ אן סיב שפאטי און אארדענטיקע
 - מיט האט האט אייער טאג איין שטורעם זיב בארעכטיקט -
 וויל איין, עס זאלן אפולוינטן פאר מיר די גרוילן,
 ווי לאסטן אויסגעפארעט פון צעגליסט קוילן...

דאן גייט און איין דער נאכט דער ארגולאנצ פון א סייעט,
 איין סענצט-ער-ראמען שווינדלען סיערדיקע ריפן,
 און טאכטן האקטן אויס אה יעדג טעג און בריקל,
 און פלאטען, הי איין קלידער פורפענע פארזויקלט,
 פון נזידעמער, פארשטעלט מיט הויקעריקע דעכער,
 ארוצודראפען זיב דורכ קויסענס און דורכ לעכער,
 וו די געיאגטע זינען, ווי איין שפיין-געוועבן,
 געהאנגען טעג און האכט צווישן טויט און לעבן;
 פון קעלער-לאכירינטן איין דער ערד פארזאכטן,
 וו טאטע-טאטע האכט זיב די חויט געכאכטן,
 ביז בלוט צעטייטן זיב - צו לעטן מיט א טראפן
 דעם דורשט פון זיער קינד האט פריכט איין גסייע-בראפן -
 פון הארטאסטן וו די געבליבענע, געצילטע,
 צו לעבן נאכ דערחיל - פון טאליענ אויסגעוויילטע,
 די הענט מיט שאנד פארטייט צו פראצע - הי איין קייטן,
 דעם טאליענ שפיין, געווער און קלידער צו פארגרייטן;
 פון די געהימע אונטער-דישע געוועלכער,
 וו די פארמישעטע צו שארבן ווי די קעלכער,
 פארקנאסטן האכט זיער לארנ איין די גראנאטן -

סארקנאסן מיטן בלוז פון אוסגעבראכטן טאטן;
 פון היינטיגן-גאס וו איינגעטראקטן איין א סויער
 א יונג, עלטער-אונגעטאמט, האט פון זיין לוייער
 געגלעט א הענטל מיט א סינע א סארקניפּע,
 ווי ער געצערטלט וואלט דעם קאפ פון זיין געליכטע;

פון אומעס וס ברענט אויס דער האס ווי איינגעטלאסן
 וואלט אים לענער זיין הארץ איין אוסרייס, און סארנאסן
 דעם היינט מיט קאפיק בליי, און די באקאנען קרעכצן,
 אראפצואלן אסן פיינט געזיססן לעכצן, -
 ווי שטינער-געטער וואלכט לעכערדיק געווארן,
 און פון די נאזלענער זי רויכערט זיין דער צאלן...
 און די האס זינען דורכ פייט זיין אריינרע - דיטטן,
 איין געטא שט רבנ... און פון זיין איין אזוי וויט שוין...
 די פעניסער פאריטיינערטע פון שרעק און שטיינזונג;
 די יידן שלאגן - זי... א בארג איין יעדע וויינזונג...
 און ווי עס וואלט די געטא זיין מיט דיטשלאנד רייצן,
 די קוילג האקן בליציק דורכ די האקנקרייצן, -
 און סארנ טויט גייט זי א רויש איין קאס - די וואלגע...
 און שווענקט אראפ דעם קוויט פון זייער דערפאלגן...
 און דורכגעלענערט בלינדע גליהערן די סאנקען,
 ווי א מעטורעכ מיט פארגליהערטע געדאנקען...
 און לאסט-סאטינען - בלוטיק-פעט ווי יאקע-קלעצער,
 צו אנלארן קארבאנעס פון די זאסל-פלעצער,
 זי פארן דאס סאל סער נייט אפ געפאקט מיט יידן, -
 די קילער פאלגן - מיטט נאכ פערדיטע יערידן;
 און די סאטינען פלאקערן... און ווי איין בוינע
 דערשטאבן באזער-פליש - דא וואלוערס זיין דער סויענע...

דורך גלאז צעטאלצענעם, פארטאפט פון גאזגעלודן,
 א טויט-פארהונדעטער זיכ טארט, ווי פיל האלט זוכן
 זיין דארטטיקייט צו לעמט אינעם סוינעם גאדול, -
 ווו סינע האלט דעם אטעם איין זיין זעל פארהאנדן,
 און וויל נישט מיט זיין בלונט ארזעס ריינען אייניגעם,
 און אפיס איין לעצטן קראפט זי ולייט נאכ איין געביטן איס - -

און ווען באיאלעם נייע שטורעסען די פלעסונג,
 שטייט אום די געטא צו איר גרויזאכטער פארישעסונג, -
 און די, וואס האבן פריער נאכ געזוכט א רעטונג,
 פערקאנט זינען איצט די קעמפער, וואס צעענדעטן
 ווי קיזל-שטיינדלעך - דאס געביט פון דיסט, און פריער
 די הרעקעוודיקע אטעמען איצט אפ איין פריער...
 און האלט א יד, שטיקעט ער צום הימל אויס זיין פאנעם
 און קויזעקט סויטערהייט, וואס זען דער פרינט איצט טאג איס -
 ווי א צעליגסער הייטער אפ די בערג - ווערט יונג
 זיין טויטער גוט די אנפארע... און וויל גוטן
 אזויפיל הייטערן באלוינטן פון די פערלונג,
 די ווייט, די נאכט הייט זייער צוקונפטיקן העל זיין - -
 און די באלאגערטע און שפייז, אן יונסט און האפן,
 פאר זי איז אויב א וועג א ליכטיקער נאכ אפן, -
 און ווען זי נעמען איינס דאס אנדערע דערשטענען,
 איז ווי זי וואלטן דורכטן ליב א וועג זיין ברענג
 צו די פארצייטע, "בערזיניכ" - צו די קריגער
 וואס האבן זיין געטויט באלאגערטע פון זיגער -
 ארוםגערינגליטע פון רויסישע לעגיאנען, -
 אז איין די געטא-שלאכטן זאלן זי דערמאנען
 די אייניקלעך... און אפ די פריער פון ווארטע

-24-

כאס דאס סונ די טייטשע געפארקענעטע מאיטן
 זאל זיב אינ אונרו צעגליענ סיט א סלאס א נייעם,
 דער פוס סונ אויסוועהונגערטן יעדוואלאים...
 ארום דעם טעטל אסן בארג - אנטקעגן לויסער
 געקומענ זינען זיי מי ברענטענדיקע בויסער,
 אונ חען דער פינט האט אונטער טיילדן זיב דערנעענטערט,
 אראכע אינ איז א האלד א דורכגע-ענטער - - -
 דעם פינט צו סויטן - זינען זיי אס אימ געשפרונגען -
 אונ זיער הארצ סונ פיער האט ארויסוועזונגען,
 אז סי'העט די שכינע, ווי א סויב א חיסע חויזן -
 אינ נדחע סונ דער געטא, שפעטער צווי יאטויוזנס...

AA
CT.

60
D. Page
Tadega
rep: M. [unclear]

זאבן זאבן
2/1

Kopye
5/4
Allman

אינטימט נאכט א שטראם פון היסע קלאנגען
האט אינ סײַן הארץ אריינגעכאליעט: זיבן
דאס איז אינ סײַנע אריבן איז צעגאנגען
אזן, ~~פארום~~ הי אן ~~פארום~~ איטל לאכט ארויס פון היג,
אינ יעדן טרער בעלויכטן האט א שטיכל
די טרערן האבן פון דעם טהאט געקאלט
נאך גלייך, הי פון דעם פענצטער פון א היכל
אינ סראפן-טוי א פאנאם האט געשטראלט
און די בעזיכטער הארציקע און בעזנטע
~~אויסגעברענגט~~ סיכ האבן געלדיק צארט
אטל טיערע, אינ צאר און טריד דערמאנטע
געפיניקטע אויך איר האט זיך דערהארט.

⊠

אינטימט נאכט א שטראם פון היסע קלאנגען
האט אינ סײַן הארץ אריינגעכאליעט: זיבן
די פריאנסקער העלדער האבן הי מיט צהאנגען
פארקלעט דיך, שלאנגען-קרייז, און דיך דערשטיקט.
די האלבע איז ארויס פון אירע ברעגעס,
פארהאלבערט האט מיט בליי זיך דער אוראל,
און גאר דאס לאנד, דערהארטנדיק די העבע
געהארטעהעט זיך פלוס האט א אינ טעטאל,
דין סליע איז - דער פראנדענבורגעס טריער,
דין ריסטעהנג פון גלאריע פירט ארויס
צום מיטפעט דיך... איך הייס ניט פון באדויער:
זאל זיך דיין שטראם, הי דיין פארברעכנ גרויס!

Y

42

Handwritten initials and a large flourish.

1981

איב סעלקער-ראש, העס העס זיב ארספעקליב
 צו סטורעסענ דיכ ^{ניאציאנע} ~~העסענע~~ ~~עעליב~~,
 העס אויב סייב סעלק די סינצטערניש בעטריבנ,
 אויב סיר דערגאנגענ זינענ צום מאגל.
 איב גייסט איב איבענעס דו ברענסט אצינדערק
 אפ פערב סונ דיב צעטרסטענעס געפייב
 סיר טראגב תי בעראטענעס/קינדער
 דעס גלויבנ, אז סיר העלב ניס פארגייב.
 איב טעג סונ זיב, העס בריוזיקע געלאנגענ
 הי בלאנקע אדעס ^{אל} סלעכטן סיב ארום.
 איב הייס, אז אויב סייב סעלק איז דורכגעגאנגענ
 העס פראנדענבורגער טוייער - צו זייב רוט.

5/4

Handwritten notes on the left margin, including a large stylized signature and some illegible scribbles.

Page
Tipazynuk
M. Bank

ישראל

מדינת ישראל

43

סגור רגש-האשף... הימים אז לא ניתן
אלים קולות אלו סוף קולו לא איר איר בויאם
אן דאם אפגא פארפירט איר דיו דיטאין
אפי דם דער טיר ווער איב ארי קוקעטאויסן -
אין טאטעס אט די אויסנאלן קאל קארד,
עס זינגט אכטן אטן האלד איר אייער איונג
פון אייער ווער ווער איב זיב אפאקעטע,
פאך אייער איב קעטעטע איר פאב די שויגן
און נאך דער שטימ קעטעטע איב אויסנאלן
פון יאנקע קייט - די יאטע קאלעקטאט
דאט יאמער טאטע דער ווער אפאקעטע קייט
און קאטע דעם פאונדען פא אפאקעטע איב
פון זיין פאקעטע "אלעקטע" אפאקעטע
דער אפאקעטע פאט דאט נאטן פון איר איב
די טפיקע אטן יאנקע ווערן טעלע,
קט אויסנאלן פון יאנקע דער אפאקעטע
דער דאט איב אינקעטאט איב אינקעטאט
וי יאנקע איראד פון טאטע און פון זאטע
איראדע זינדעטאט איב יאנקע און
אין טפיקע אטן זינדעטאט איב אינקעטאט

דער אפאקעטע זיב קאטע = יאנקע
זיב קאטע און קאטע די דאטע פאטעטע

איך קלוגט זיך פון קינעט איבערשטייגן -
 בער גאור בלייבט מיט אן אומענטזלעך נאכט
 און קייב קוואליטע קימפאקט אים פון פייגן
 בער אקע פאקער וואו עס קען בערעכענען
 בער סאמע" אקט און אפ קאמפאני פו פסידען -
 בער אוקעכ ווערט אלץ מער אונטערשטעלן
 בער פאסער" קענט מיט טייערע קאמפאני דאזיגע
 קיט צייט קענעט אונטערשטעלן מיט אונטער
 אירעווע טוט בער קינעט אונטער אונטער
 און עמעז טוט פון היינטעדיגע קאמפאני אונטער
 אונטער אונטער אונטער - אונטער אונטער אונטער
 "פון אן זיך פונקט ווי אונטער אונטער אונטער
 איך פאסער" - קינעט אונטער אונטער אונטער
 בער פאסער" קיט זיך אונטער אונטער אונטער
 אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער

"טאמא אונטער" -

צו אונטער בער פון זיך קינעט אונטער אונטער
 בער אונטער פאלט אונטער אונטער אונטער
 און אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
 און אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער

און אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
 און אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער

418
דער אלקד סטייט דעמ פאן דע דער ווארט
וואו די גולדעס אלע ווארט ווייניג ווייניג -
דעמ טאלעס אלע קעגן פארעקלעבונג
דער פאסטע" ווערט אסאך ווייניג ווייניג ווייניג
אויסגעצויגן באלקענען
אויסגעצויגן באלקענען זיב, ווי ווייניג ווייניג
טאגס ^{די} טאגס טאגס פון קעגן די דערקעלע
פון ווארט פארעקלעבונג - דעמ פארעקלעבונג
עס ווייניג טאגס פון ווייניג ווייניג ווייניג
וואו און זיין טאגס פארעקלעבונג איז אסאך ווייניג
דער פאסטע" ווערט פון ווייניג ווייניג ווייניג
ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
פון ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
איז זאגט ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
פון ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
און ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
דער פאסטע" ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
און ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג

וואו און דער פאסטע" ווייניג ווייניג ווייניג
איז זאגט ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
פון ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
און ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג
דער פאסטע" ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג ווייניג

די גאנצעס אנט באצולקערטע סיביריא, -
דיז קלוג "צעמאנט" און און אונטערן
זאט אונט "אונטערן טויקעס" - סוף פאר טאורעא,
"ק"ן און צפ וואס און פארטאמטן -
קוד פארטאמטן און טויקעס זי, ק"ן און אונטערן
און פארטאמטן און טויקעס און פארטאמטן
און פארטאמטן און טויקעס און פארטאמטן
און פארטאמטן און טויקעס און פארטאמטן

2/

זינט דער ייד פארעוונג אונז אין גוט פון זיין קלוגה.
 פון כנס ווערן דיין די פארעוונג -
 און דער ייד שטעט זיך אונט פון זיין קלוגה אונטער,
 ווי זיין פראגע פון אונטער אונטער אונטער...

ער זעט און פאס דאס גוט זיין אונטער אונטער אונטער...
 זיט אים פאס דאס גוט פון אונטער...
 - זיך אונטער אונטער אונטער אונטער...
 זיך אונטער אונטער אונטער אונטער...

דאס גוט זיך אונטער אונטער אונטער...
 דאס גוט זיך אונטער אונטער אונטער...
 דאס גוט זיך אונטער אונטער אונטער...
 דאס גוט זיך אונטער אונטער אונטער...

פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...

פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...

פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...
 פארעוונג פאס אונטער אונטער אונטער...

פון גאנצער מאטריאל און פון קריס...

געצ רופט מיט זיך אלס זעלבסט,

ז'י ג'יבט מיט זיך ווערן געצט ווי צוויי טאגער,

עס איז געווען מיט געצט זיך פאר אונזערע

אין פנים פון געצט (געצט)...

עס קאמט זיך מיט געצט, ביז זי מער מיט געצט,

עס שטימט ווען זיך קען געצט אונטער מיט געצט זיך אלס,

עס ווערן זיך אלס געצט און זיך אלס,

פון געצט פון געצט און געצט זיך אלס געצט,

עס איז מיט געצט אונטער מיט געצט זיך,

אויס געצט זיך ווען זיך געצט זיך ווען געצט,

געצט רופט זיך מיט געצט זיך קען קאמט,

אין זיך קען זיך מיט געצט זיך געצט,

געצט זיך אלס געצט זיך אלס געצט

מיט זיך אלס געצט זיך אלס געצט זיך אלס,

היינט רופט זיך אלס געצט זיך אלס געצט

אויב געצט זיך אלס געצט זיך אלס געצט

און געצט זיך אלס געצט זיך אלס געצט זיך אלס -

געצט זיך אלס געצט זיך אלס געצט זיך אלס -

און פון געצט זיך אלס געצט זיך אלס געצט

היום את כל היום הזה
 גוי. היום הזה
 את כל היום הזה
 את כל היום הזה

היום הזה
 היום הזה
 היום הזה
 היום הזה

היום הזה
 היום הזה
 היום הזה
 היום הזה

היום הזה
 היום הזה

היום הזה
 היום הזה
 היום הזה

פֿאַר די אַיִן פֿאַר אַ וואַסער פֿיין מאַמען.
 און ווי וואַסער אַמאָל אַן אַמאָל...
 און פֿינף די דורכפֿירן פֿאַר אַ סאַט פֿאַר
 אַן אַמאָל פֿאַר אַן אַמאָל... אַיִן אַמאָל...
 אַזוי ווי אַמאָל פֿיין אַזוי אַזוי...
 פֿיין פֿאַר אַ וואַסער אַמאָל פֿאַר אַמאָל...
 פֿאַר פֿיין אַמאָל וואַסער אַזוי אַזוי...
 פֿיין אַמאָל אַזוי אַזוי...
 ווי אַמאָל אַזוי אַזוי...
 ווי אַזוי אַזוי אַזוי...
 פֿיין אַזוי אַזוי...
 אַזוי אַזוי אַזוי...
 אַזוי אַזוי אַזוי...
 אַזוי אַזוי אַזוי...

סטאַטוס 1944